

Kúria

végzése

Az ügy száma: Bfv.III.279/2020/8.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Dr. Márki Zoltán, a tanács elnöke

Dr. Varga Eszter, előadó bíró

Dr. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. január 21.

Az ügy tárgya: kábítószer-kereskedelem büntette

Terhelt: V. rendű

Első fok: Szombathelyi Törvényszék, 15.B.20/2018/50., ítélet, tárgyalás,

2019. június 6.

Másodfok: Győri Ítéltábla, Bf.III.66/2019/34., ítélet, nyilvános ülés,

2019. november 13.

Az indítvány előterjesztője: az V. rendű terhelt védője

Az indítvány iránya: az V. rendű terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a kábítószer-kereskedelem büntette miatt I. rendű terhelt és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben az V. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Szombathelyi Törvényszék 15.B.20/2018/50. számú, illetőleg a Győri Ítéltábla Bf.III.66/2019/34. számú ítéletét az V. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Szombathelyi Törvényszék a 2019. június 6. napján kihirdetett 15.B.20/2018/50. számú ítéletével az V. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kábítószer-kereskedelem büntetében [Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulat], ezért őt 2 év 4 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, 100 napi tétel, napi tételenként 2.000 forint, összesen

200.000 forint pénzbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy az V. rendű terhelt a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A törvényszék az V. rendű terhelttel szemben 95.000 forint összegre vagyonelkobzást rendelt el. Rendelkezett a korábbi felfüggesztett szabadságvesztés utólagos végrehajtásáról, a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] Kétirányú fellebbezés alapján eljárva a Győri Ítéltábla a 2019. november 13-án meghozott Bf.III.66/2019/34. számú ítéletével az V. rendű terhelt tekintetében az elsőfokú határozatot megváltoztatta, a szabadságvesztés büntetést 2 évre enyhítette, egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen az V. rendű terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt eljárási szabálysértésre és törvénysértő minősítésre hivatkozva.

[4] Kifejtette, hogy a nyomozati szakban sérült az V. rendű terhelt védelemhez való joga. A védő kirendeléséről szóló határozatot az V. rendű terheltnek a kihallgatás megkezdésekor személyesen kézbesítették, azonban a kirendelt védő részére ez a kézbesítés elmaradt. A nyomozati iratok között megtalálható az a hivatalos feljegyzés, mely szerint a kirendelt védőt telefonon felhívták és értesítették a kihallgatás megkezdéséről, valamint arról, hogy ebben az ügyben őt kirendelték védőként, de a kirendelő határozatot a kirendelt védőnek a nyomozó hatóság soha nem kézbesítette. Álláspontja szerint a kirendelés joghatálya a kézbesítés elmaradásával nem állt be, így megállapítható, hogy az V. rendű terheltnek 2017. október 17. napjától 2017. november 27. napjáig nem volt védője, holott az ügyben a védelem kötelező volt.

[5] Sérelmezte, hogy az V. rendű terheltet a nyomozó hatóság megfosztotta azon jogától, hogy ügyében a kihallgatását megelőzően védőt válasszon, vele a kapcsolatot felvegye és tőle a szükséges felvilágosítást megkapja. A védőt már az előtt kirendelte az V. rendű terhelt részére, hogy az nyilatkozhatott volna a védő személyével kapcsolatban.

[6] A védő álláspontja szerint sérült az V. rendű terhelt tekintetében a 8/2013. (III. 1.) AB határozatba foglalt alkotmányos követelmény, mely szerint a terhelt érdekében kirendelt védőt a terhelt kihallgatásának helyéről és időpontjáról igazolható módon, olyan időben kell értesíteni, hogy a kirendelt védőnek lehetősége legyen az eljárási törvényben foglalt jogait gyakorolni és a terhelt kihallgatásán részt venni. Ilyen értesítés elmaradása esetén a terhelt vallomása bizonyítékként nem értékelhető. A nyomozati eljárásban az V. rendű terhelt kihallgatásáról készült 35. számú jegyzőkönyv 3. oldalán szereplő nyomozó hatósági megjegyzés szerint közlik a terhelttel a kirendelt védő nevét, valamint azt, hogy egyéb elfoglaltsága miatt a kirendelt védő a kihallgatáson nem tud részt venni, ami nem akadály a kihallgatásnak, ezzel megsértve az V. rendű terhelt alkotmányos jogait. Ezért ezt a 35. sorszámú nyomozati jegyzőkönyvet az eljáró bíróságnak a bizonyítékok sorából ki kellett volna rekesztenie.

[7] Indokai szerint az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás iratellenes, az indokolás hiányos, mert nem indokolja meg, hogy az V. rendű terheltet mentő tanúvallomásokat miért nem vette figyelembe, továbbá arról sem ad számot, hogy milyen következtetést vont le abból, hogy az V. rendű terhelt négy olyan személyt is megnevezett vásárlójaként a vallomásában, akik vizeleteinek gyorstesztje negatív volt.

[8] Álláspontja szerint az V. rendű terhelttől 2017. október 17. napján házkutatás során lefoglalt 13,97 gramm szárított marihuána semmiképpen sem tekinthető olyan mennyiségnek, amely valamilyen kereskedelmi típusú kábítószerrel visszaélésre utalna, hanem kizárólag a fogyasztási típusú kábítószerrel visszaélés megállapítására adhatott volna alapot.

[9] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Győri Ítéltábla megtámadott határozatát helyezze hatályon kívül, utasítsa a másodfokú bíróságot új eljárás lefolytatására. Kérte, hogy a Kúria az V. rendű terhelttel szemben jogerősen kiszabott 2 év szabadságvesztés büntetés végrehajtását a felülvizsgálati indítvány elbírálásáig függessze fel.

[10] A Legfőbb Ügyészség a BF.268/2020/4. számú, a Be. 657. § (2) bekezdése alapján tett nyilatkozatában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta.

[11] Kifejtette, hogy az indítványozó eljárási szabálysértésekre alapítottnak a tényállás megalapozottságát vitatja, a bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenységét kifogásolja, amelyre a felülvizsgálati eljárás keretei között nincs lehetőség.

[12] Álláspontja szerint az irányadó tényállás maradéktalanul tartalmazza azokat a tényeket, amelyek az V. rendű terhelt bűnösségének megállapítását, valamint cselekményének a jogerős ítélet szerinti minősítését megalapozzák. A védő által hivatkozott minősítési hiba csak akkor valósítana meg felülvizsgálati okot, ha a bíróság amiatt szabott ki törvénysértő büntetést, illetve alkalmazott törvénysértő intézkedést. Ilyenre a felülvizsgálati indítvány ugyanakkor nem hivatkozik. Ezért az indítvány a minősítést támadó részében is kizárt, de alaptalan is.

[13] Az indítványban hivatkozott eljárási szabálysértések nem tartoznak a felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe.

[14] Kifejtette továbbá, hogy a felülvizsgálati indítvány utalást tartalmaz arra is, hogy a bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, azonban ez felülvizsgálati okot csak akkor valósítana meg, ha az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes lenne, ami jelen esetben szóba sem jöhet.

[15] Ezért indítványozta, hogy a Kúria a Szombathelyi Törvényszék és a Győri Ítéltábla ítélete ellen bejelentett felülvizsgálati indítványt az V. rendű terhelt tekintetében utasítsa el.

[16] A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulást tűzött ki, melyen a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal érintett

V. rendű terhelt tekintetében a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett a 659. § (6) bekezdése alapján vizsgálta a 649. § (2) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, ilyet azonban nem észlelt.

III.

[17] Az V. rendű terhelt védőjének felülvizsgálati indítványa nem alapos.

[18] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szembeni jogi – és nem pedig ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. A Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[19] A Be. 649. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azon eljárási szabálysértéseket, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A d) pont szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bíróság határozatát a Be. 608. § (1) bekezdésében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

[20] A Be. 608. § (1) bekezdés a következő eljárási szabálysértéseket tekinti hatályon kívül helyezési oknak:

– a bíróság nem volt törvényesen megalakítva, vagy a tárgyaláson a tanács tagjai nem voltak mindvégig jelen,

– az ítélet meghozatalában a törvény szerint kizárt bíró vett részt,

– a bíróság a hatáskörét túllépte, katonai büntetőeljárásra vagy más bíróság kizárólagos illetékességébe tartozó ügyet bírált el,

– a tárgyalást olyan személy távollétében tartották meg, akinek a jelenléte a törvény értelmében kötelező,

– a bíróság a 492. § (1) bekezdés c)-d) és i) pontjában, a (2) bekezdésében vagy az 567. § (1) bekezdés a)-b) és g) pontjában, valamint a (2) bekezdésben meghatározott valamely ok törvénysértő megállapítása miatt az eljárást megszüntette,

– az elsőfokú ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes.

– az ítélet szóbeli indokolása során elhangzott és az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el egymástól, és a fellebbezést az

583. § (3) bekezdése alapján jelentették be vagy az eltérés az 584. § (2) bekezdése szerinti fellebbezés esetén a fellebbezéssel nem érintett cselekményre vonatkozik,

– az elsőfokú bíróság a bűnösséget beismerő nyilatkozatot az 504. § (2) bekezdésében meghatározott feltételek hiányában fogadta el, vagy az írásba foglalt ítélet tényállási elemei a bűncselekmény minősítését befolyásoló mértékben térnek el a vádirati tényállástól.

[21] A Be. 649. § (1) bekezdés b) pontja szerint felülvizsgálatnak van helye, ha a bíróság a bűncselekmény törvénysértő minősítése miatt, illetve a Btk. más szabályainak megsértésével

ba) szabott ki törvénysértő büntetést,

bb) alkalmazott törvénysértő intézkedést.

[22] Az indítványozó kifejtette, hogy az irányadó tényállás mellett az V. rendű terhelt cselekményének minősítése törvénysértő.

[23] Nem sértett törvényt az eljáró bíróság, amikor az V. rendű terhelt bűnösségét a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulataba ütköző és aszerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetében állapította meg.

[24] A Btk. 176. § (1) bekezdése szerint, aki kábítószerrel kínál, átad, forgalomba hoz, vagy azzal kereskedik, büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

[25] Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti a következőket:

– az V. rendű terhelt az I. rendű, a II. rendű és a IV. rendű terheltektől vásárolt összesen 400 gramm marihuánát, melyből 2017. október hónapig hat alkalommal továbbértékesített összesen 45 grammot három különböző személynek:

– kettő alkalommal 15 grammot 35.000 forintért,

– kettő alkalommal 10 grammot 20.000 forintért,

– kettő alkalommal 20 grammot 40.000 forintért,

– az V. rendű terhelt egy alkalommal közösen fogyasztott 0,5 gramm marihuánát, a további 354,5 gramm marihuánát egyedül, illetve más személyekkel együtt fogyasztotta el.

[26] Következésképpen a tényállás egyértelműen rögzíti, hogy a terheltnek felrótt magatartás kimeríti a Btk. 176. § (1) bekezdés IV. fordulata szerint minősülő kábítószer-kereskedelem büntetét.

[27] Téves a védő álláspontja, mely szerint arra figyelemmel, hogy az V. rendű terhelttől a házkutatás során csupán 13,97 gramm marihuánát foglaltak le, ez a mennyiség nem ad alapot a kereskedéssel elkövetett elkövetői magatartás megállapítására, csupán a fogyasztás állapítható meg az V. rendű terhelt terhére.

[28] A jogerős tényállás alapján az V. rendű terhelt az általa vásárolt marihuánából hat alkalommal értékesített három különböző személynek. A kábítószer-értékesítésre minden esetben ellenérték fejében került sor.

[29] Kétségtelen, hogy a tényállásban írt elkövetési magatartás mögött a bűnösség kérdésében elengedhetetlen a tudattartalom vizsgálata (alanyi oldal). Ebből a szempontból többek között jelentősége lehet annak, amint ezt a védői indítvány is taglalja, hogy mekkora az a kábítószer-mennyiség, ami a terhelnél volt. Felülvizsgálatban azonban a megállapított tényállás alapulvételével kell a jogi álláspontot vizsgálni, mivel a felülvizsgálat nem új tény megállapítását célozza (mint a perújítás), hanem az anyagi vagy eljárási jog esetleges hibás alkalmazásának kijavítását. Jelen ügyben a mennyiség és a kifejtett magatartás gyakorisága együttesen az, ami a felrótt bűncselekmény mögötti tudattartalom mibenlétét meghatározza.

[30] Rámutat a Kúria arra, hogy a kereskedés fogalma szempontjából továbbra is irányadó az 1/2007. Büntető Jogegységi Határozat. E szerint a kereskedés, mint elkövetési magatartás, adás-vételek által valósul meg, mely haszonszerzésre irányul. Magában foglal minden olyan tevékenységet, amely elősegíti, hogy a kábítószer eljusson a viszonteladóhoz vagy a fogyasztóhoz.

[31] Ami az eljárási szabálysértést illeti, ahogy a Legfőbb Ügyészség átirata is tartalmazza, a felülvizsgálat alapját képező eljárási szabálysértés olyan szabálysértésre vonatkozik, ami lényege, hogy a bírói döntést megelőző bizonyítási eljárás törvényessége maradéktalan legyen. A vádat megelőző eljárás szabályossága, illetve annak elvetése nem tartozik ebbe a kimerítően felsorolt körbe.

[32] Az indítvány nem a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti felülvizsgálati okok valamelyikét, hanem a nyomozati eljárásban történt szabálysértést állítja.

[33] Rámutat a Kúria, hogy a nyomozati eljárás esetleges hibái vagy hiányosságai nem képezik felülvizsgálat tárgyát. Ezek relatív eljárási szabálysértések, amelyek nem tartoznak a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt és a felülvizsgálat alapjául szolgáló eljárási szabálysértések körébe.

[34] A védő indítványa a bizonyítékok eltérő értékelése útján valójában azt célozta, hogy a tényállástól eltérő magatartás legyen megállapítva az V. rendű terhelt tekintetében.

[35] A Be. 659. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a

felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[36] Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálatban a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható. Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogszabály sérelme nélkül a kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására. A jogkövetkeztetések helyessége az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.

[37] Az indítvány a bizonyítékok mikénti értékelésén keresztül, az V. rendű terhelt tekintetében a figyelembe vett bizonyítékok törvényes voltát vitatva, valamint azt állítva, hogy a tényállás iratellenes, a tanúvallomások nem támasztják alá, hogy az V. rendű terhelt kábítószerértékesített, az ítéleti tényállást támadta. A tényállás megalapozottságának vitatásával a bíróságok bizonyítékértékelő tevékenységét kifogásolta. Ily módon valójában a bíróságok bizonyítékokat mérlegelő tevékenységének kifogásolásán keresztül eltérő tényállás megállapítását célozta. Erre a felülvizsgálati eljárásban nincs mód.

[38] Az indítvány sérelmezte az indokolási kötelezettség megsértését, melynek címén valójában az irányadó tényállást támadta, annak eltérő megállapítását célozta.

[39] Megjegyzi a Kúria, hogy a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjában utalt Be. 608. § (1) bekezdésében nem szerepel a felülvizsgálati okok között az indokolási kötelezettség felülbírálatra alkalmatlanságot eredményező megsértése. Az indokolási kötelezettség megsértése felülvizsgálati okot csak akkor valósítana meg, ha az ítélet indokolása a rendelkező résszel teljes mértékben ellentétes lenne, amiről jelen esetben szó sincs.

[40] Ekként a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen eljárva – a felülvizsgálati indítványt nem találta alaposnak, és a Szombathelyi Törvényszék 15.B.20/2018/50. számú, illetőleg a Győri Ítéltábla Bf.III.66/2019/34. számú ítéletét V. rendű terhelt tekintetében a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

IV.

[41] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 652. § (6) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria – a Be. 656. § (4) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén – az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2021. január 21.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

Kiadmány hitelül:

bíróági ügyintéző